

Ana dilimizə dövlət qayğısı

Azərbaycan dili türk dilləri ailəsinin ən zəngin və ifadəli dillərindən biri olaraq, xalqımızın tarix boyu qoruyub yaşatdığı ən qiymətli sərvətdir. Bu dil təkcə ünsiyyət vasitəsi deyil, həm də milli kimliyimizin əsas daşıyıcısıdır.

Azərbaycan dili əsrlər boyunca xalqımızın mədəni inkişafına və cəmiyyətin formalaşmasına mühüm töhfə vermişdir. Dil insanları bir-biri ilə bağlayan, tarixi irsi gələcək nəsillərə ötürən güclü vasitədir.

Zəngin leksik fonduna, ahəngdar səslər sisteminə və geniş ifadə imkanlarına malik olan Azərbaycan dili təkcə gündəlik ünsiyyətdə deyil, elmi, bədii və diplomatik sahələrdə də öz əhəmiyyətini sübut etmişdir. Dilimizin inkişafı, xalqımızın sosial-iqtisadi və mədəni tərəqqisi ilə paralel olaraq daha da genişlənmiş, onun təbii sahələri artırılmışdır. Bu dilin gücü ilə diplomatik sənədlər hazırlanmış, yüksək səviyyəli bədii və publisistik əsərlər qələmə alınmışdır.

Azərbaycan dili öz keçmişindən gələcəyə uzanan bir körpüdür və bu gün ana dilimizin qorunması, inkişafı dövlət siyasətinin əsas prioritetidir. Azərbaycan dilinə göstərilən qayğı onun zənginliyini yaşatmaq və nəsillər boyunca inkişafını təmin etmək məqsədi daşıyır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan dilinin qorunması və inkişaf etdirilməsi üçün tarixi addımlar atmışdır. Onun qətiyyəti ilə Azərbaycan dili 1978-ci ildə qəbul edilən Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Konstitusiyasına dövlət dili olaraq daxil edilmişdir. Bu, SSRİ dönməndə Azərbaycan dilinin varlığına yönəlmiş təzyiqlərə baxmayaraq, onun qorunub saxlanılması istiqamətində mühüm bir addım idi.

Heydər Əliyev hər zaman vurğulayırdı: "Xalqı xalq edən, milləti millət edən ana dilidir. Hər bir azərbaycanlı öz ana dilini bilməlidir, bu dildə səlis danışmalıdır və bu dili sevməlidir". Müstəqillik qazandıqdan sonra Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi statusu daha da möhkəmləndi və hüquqi baxımdan qorundu.

Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il Konstitusiyasında Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu təsbit edilmişdir. Konstitusiyanın 21-ci maddəsində qeyd olunur: "Azərbaycan Respublikasının dövlət dili Azərbaycan dilidir. Azərbaycan Respublikası Azərbaycan dilinin inkişafını təmin edir". Bu, ana dilimizə göstərilən dövlət qayğısının ən mühüm hüquqi təminatıdır. Azərbaycan dövlətinin dil siyasəti yalnız ölkə daxilində deyil, həm də beynəlxalq arenada dilimizin mövqeyinin gücləndirilməsinə yönəlib. Xaricdə yaşayan azərbaycanlıların dilimizi qoruması və gənc nəsillərə ötürməsi istiqamətində dövlət əhəmiyyətli iş aparır. Onun yaşadılması və gələcək nəsillərə ötürülməsi milli siyasətin əsas istiqamətlərindən biridir.

Azərbaycan dilinin tədrisi bütün təhsil müəssisələrində əsas fənn kimi yer alır. Eyni

zamanda dilçilik sahəsində elmi araşdırmaların aparılması, akademik nəşrlərin hazırlanması və mütəxəssislərin yetişdirilməsi üçün ciddi proqramlar həyata keçirilir. Ana dilimizin zənginliyini qorumaq və onu daha geniş yaymaq məqsədilə ədəbiyyatın, daha dəqiq desək, poeziyanın və milli yaradıcılığın inkişafına dövlət tərəfindən xüsusi dəstək verilir. Tarixi və müasir əsərlərin nəşri, onların geniş auditoriyaya təqdim olunması bu sahədə əsas fəaliyyət istiqamətlərindəndir.

Azərbaycan dilinin elmi əsaslarla qorunmasını və düzgün istifadəsini təmin etmək məqsədilə müvafiq qurumlar fəaliyyət göstərir. Bu institutlar dilimizin qrammatik və leksik inkişafına yönəlik yeni yanaşmalar irəli sürür, araşdırmalar aparır və onun standartlaşdırılması istiqamətində vacib işlər görürlər.

Dilimizin təbliği əsasən kütləvi informasiya vasitələrində geniş şəkildə həyata keçirilir. Televiziya kanalları, qəzetlər, jurnallar və onlayn platformalar vasitəsilə Azərbaycan dilində yayımlar təşkil edilir, keyfiyyətli və informativ materiallar hazırlanır.

Məktəblərdə, ali təhsil ocaqlarında, mədəniyyət mərkəzlərində və diaspor fəaliyyətlərində də ana dilinin təbliği geniş vüsət alıb. Dövlət tərəfindən dərsliklərin nəşri, uşaq ədəbiyyatının yayılması və multimedia resurslarının hazırlanması ilə dilimizin həm qrammatik, həm də mənəvi aspektdə yaşadılması və inkişafı təmin edilir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dilimizə olan diqqət və qayğısı onun irsinin əhəmiyyətli bir hissəsidir. O, dilimizi təkcə qoruyub saxlamaqla kifayətlənməmiş, onu inkişaf etdirmək, zənginləşdirmək və gələcək nəsillərə əmanət etmək üçün çalışmışdır. Ulu Öndərin irəli sürdüyü milli ideologiya sayəsində Azərbaycan dili bugünkü dövlətçiliyimizin və milli birliyimizin təməl daşına çevrilib.

Azərbaycan dilinə dövlət qayğısı xalqımızın milli kimliyinin qorunması və inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm vasitələrdən biridir. Bu qayğı tariximizə ehtiramımızın və gələcək nəsillərə olan məsuliyyətimizin təzahürüdür.

Mətanət ƏMRAHOVA,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent